

Objedinjeno izvješće o postupanju u vezi sa suzbijanjem širenja virusa COVID-19 u Domu za starije i nemoćne osobe "Split" izradili su Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku i Ministarstvo zdravstva temeljem pojedinačnih izvješća o provedenom inspekcijskom nadzoru koji su ministarstva provela svaki u okviru svoje nadležnosti, povodom događaja kada je utvrđeno da je veći broj korisnika usluga Doma za starije i nemoćne osobe "Split" zaražen COVID-om 19.

OBJEDINJENO IZVJEŠĆE O POSTUPANJU U VEZI SA SUZBIJANJEM ŠIRENJA VIRUSA COVID-19 U DOMU ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE „SPLIT“

I. OPĆE MJERE ZA POSTUPANJE PRUŽATELJA USLUGA U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U VEZI SA EPIDEMIJOM BOLESTI COVID-19

Uvažavajući situaciju vezanu uz epidemiju bolesti COVID-19 i potrebu posebne skrbi o ranjivim socijalnim skupinama, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku (u daljnjem tekstu: MDOMSP) je od samih početaka pojave bolesti bilo u stalnoj suradnji s pružateljima usluga u sustavu socijalne skrbi kojima je dostavljalo naputke i preporuke. Svi naputci i preporuke su i javno dostupni na internetskim stranicama MDOMSP-a <https://mdomsp.gov.hr> i na službenoj stranici Vlade za pravodobne i točne informacije o koronavirusu www.koronavirus.hr.

Imajući u vidu činjenicu da su starije osobe u odnosu na opću populaciju u većem riziku od razvoja težeg oblika bolesti COVID-19 i mogućih komplikacija, kao i činjenicu da je rizik zaraze u bilo kojem obliku organiziranog smještaja i boravka izrazito velik, MDOMSP je poduzimao aktivnosti informiranja i upućivanja pružatelja usluga o postupanju u aktualnim uvjetima epidemiološke situacije.

S tim u vezi je 27. veljače 2020. svim pružateljima proslijeđen naputak Ministarstva zdravstva (u daljnjem tekstu: MIZ) o opravdanosti zabrane posjeta u ustanovama u sustavu socijalne skrbi, kao i Preporuka o postupanju u ustanovama socijalne skrbi prema specifičnim mjerama zaštite vezano uz nCoV bolesti (COVID-19) Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (u daljnjem tekstu: HZJZ). Početkom ožujka upućena je Preporuka o očuvanju zdravlja osobama životne dobi 60+ i osobama oboljelim od kroničnih bolesti te Mjere zaštite od respiratornih

infekcija uključujući i SARS-CoV-2 za osobe s kroničnim bolestima te starije osobe koje je izdao HZJZ.

Uz kontinuirano podsjećanje svih pružatelja socijalnih usluga o potrebi redovitog praćenja i poštivanja preporuka objavljenih na mrežnim stranicama HZJZ-a, MIZ-a, Ravnateljstva civilne zaštite te nadležnih regionalnih i lokalnih kriznih stožera civilne zaštite, MDOMSP svakodnevno objavljuje ažurirane podatke i informacije, kao i mjere prevencije i opreza u vezi bolesti COVID-19. U MDOMSP-u je formiran krizni stožer te je kreirana i objavljena adresa elektroničke pošte korona@mdomsp.hr putem koje se svakodnevno komunicira niz pitanja i odgovora iz domene MDOMSP-a.

U svrhu prevencije i sprečavanja epidemije COVID-19 te zaštite korisnika i djelatnika u sustavu socijalne skrbi MDOMSP je izradio niz preporuka, uputa i odluka o postupanju u smislu organizacije rada i pružanja socijalnih usluga:

- Preporuka u svrhu sprečavanja epidemije bolesti COVID-19 (13. ožujka 2020.)
- Preporuka o postupanju u svrhu sprečavanja epidemije bolesti uzrokovane COVID-19 prilikom pružanja socijalne usluge pomoći u kući (18. ožujka 2020.)
- Odluka o organizaciji rada, rasporedu rada i radnog vremena Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku za vrijeme epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 (KLASA: 011-02/20-01/11; URBROJ: 519-02-1/1-20-1 od 19. ožujka 2020.)
- Odluka o organizaciji rada centara za socijalnu skrb i pružatelja usluga socijalne skrbi za vrijeme trajanja epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV2 (KLASA: 011-02/20-01/12; URBROJ: 519-02-1/1-20-1 od 19. ožujka 2020.)
- Naputak ustanovama socijalne skrbi (centri za socijalnu skrb, domovi socijalne skrbi, drugi pružatelji socijalnih usluga) o postupanju u slučajevima potrebe za smještajem u kriznim situacijama tijekom aktualne epidemiološke situacije (20. ožujka 2020.)
- Sukladno Odluci Stožera civilne zaštite RH o uvođenju nužne mjere posebne organizacije ustanova socijalne skrbi i drugih pružatelja socijalnih usluga za vrijeme proglašene epidemije bolesti COVID-19 (KLASA: 810-06/20-01/7; URBROJ: 511-01-300-20-18 od 25. ožujka 2020.) (Narodne novine, br. 32/20) od pružatelja usluga su prikupljeni podaci o mogućnostima preraspodjele radnika te su s tim u vezi izrađene i prosljeđene potrebne obavijesti, preporuke i upute o postupanju.

Putem e-mail adrese korona@mdomsp.hr zaprimaju se i prate dnevna izvješća pružatelja socijalnih usluga o postupanju u vezi prijma novih korisnika te poteškoća s kojima se susreću na terenu.

U suradnji s HZJZ-om izrađene su:

- Upute za sprečavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 u domovima za starije osobe i drugim ustanovama u sustavu socijalne skrbi (27. ožujka 2020.)
- Upute za sprečavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 u domovima za starije osobe i drugim ustanovama u sustavu socijalne skrbi (10. travnja 2020.)
- Upute za sprečavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 u domovima za starije osobe i drugim ustanovama u sustavu socijalne skrbi (11. travnja 2020.)
- Upute za sprečavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 u domovima za starije osobe i drugim ustanovama u sustavu socijalne skrbi (14. travnja 2020.).

Nadalje:

- 6. travnja 2020. svim pružateljima socijalnih usluga za starije osobe dana je preporuka i zamolba osiguravanja obvezne izolacije korisnika prilikom privremenog smještaja u kriznim situacijama.
- 9. travnja 2020. svim pružateljima socijalnih usluga i centrima za socijalnu skrb upućena je uputa vezana za sprečavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 od strane pružatelja socijalnih usluga.
- 16. travnja HZJZ je pooštrio mjere te donio petu verziju Uputa za sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 za pružatelje socijalnih usluga u sustavu socijalne skrbi.
- 17. travnja Stožer civilne zaštite RH donosi Odluku o nužnoj mjeri pojačane kontrole provođenja upute za sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 za pružatelje socijalnih usluga u sustavu socijalne skrbi.

U vezi s opremom i sredstvima za dezinfekciju, ista se sukladno mogućnostima redovito nabavlja (MDOMSP, donacije, Stožer civilne zaštite RH, suradnja – UNICEF) i redovito distribuira sukladno iskazanim potrebama. Naime, u nekoliko je navrata s adrese elektroničke pošte korona@mdomsp.hr pružateljima usluga upućen poziv za iskaz potreba za zaštitnom opremom kao što su: zaštitne maske, rukavice, dezinfekcijska sredstva za ruke, dezinfekcijska sredstva za površine i radne plohe, alkohol 75% te oprema u slučaju potrebe za izolacijom korisnika u prostoru pružatelja usluga – kirurške kape, jednokratna odijela, jednokratne kaljače, zaštitne naočale, kreveti.

MDOMSP je svojim sredstvima od 17. ožujka 2020. kupovao dostupnu opremu (maske i dezinficijense) te ih dostavljao državnim, decentraliziranim domovima i pružateljima usluga smještaja i organiziranog stanovanja s kojima MDOMSP ima sklopljen ugovor o suradnji. Ukupno je osigurano 50 000 maski, 52 kg dezinficijensa (klor u granulama), 5 248 sredstava za dezinfekciju (od 470 ml).

MDOMSP je dostavio Domu za starije i nemoćne osobe „Split“ sljedeću zaštitnu opremu: 31. ožujka 1 140 zaštitnih maski; 1. travnja 700 zaštitnih maski, 1 400 rukavica i 10 l alkohola i 13. travnja 500 zaštitnih ogrtača, 20 000 rukavica, 3 000 platnenih maski, 24 000 kirurških maski, 1 700 komada dezinficijensa za ruke i 240 l alkohola.

II. OPĆI PODACI O DOMU ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE „SPLIT“

Dom za starije i nemoćne osobe „Split“ (dalje: Dom) vrši svoju djelatnost na tri lokacije i to:

- u Vukovarskoj 79, od 1968.
- Ivana pl. Zajca br. 2, tzv. Zenta, od 1989.
- Starom Gradu na otoku Hvaru, od 2017.

Osnivačka prava nad Domom ima RH, s time da prava i dužnosti osnivača od 1. siječnja 2002. obavlja Splitsko-dalmatinska županija.

Kapacitet Doma je:

- u objektu Zenta - 357 korisnika
- u objektu Vukovarska - 390 korisnika
- u objektu na Hvaru - 83 korisnika

Broj zaposlenika je:

- u objektu Zenta - 132
- u objektu Vukovarska - 135
- u objektu na Hvaru - 37

Dom ispunjava uvjete temeljem rješenja Splitsko-dalmatinske županije.

Domom upravlja Upravno vijeće koje, između ostalog, donosi Poslovnik o radu kojim se uređuje način rada i donošenje odluka. Na temelju javnog natječaja imenuje ravnatelja sukladno Statutu Doma.

Ravnatelj organizira i vodi poslovanje i stručni rad doma, predstavlja i zastupa Dom i odgovoran je za zakonitost rada.

Dislocirani objekti imaju voditelje koje imenuje ravnatelj i koji su u tim objektima odgovorni za rad stručnih, administrativnih i tehničkih poslova, koordinaciju rada i obavljanje drugih poslova u skladu s Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji poslova i Statutom Doma.

Ravnatelj Doma je Ivan Škaričić, voditelj objekta u Vukovarskoj je Dalibor Damjanović, a objekta na Hvaru Tedi Sanseović.

Zdravstvenu skrb za korisnike Doma pruža dr. Belita Šurjak, zaposlenica Doma zdravlja Splitsko-dalmatinske županije (ordinacija na adresi: Zajčeva 4, Split, Zenta; u ordinaciji je ukupno upisano 610 pacijenata; broj obuhvaća i vanjske pacijente i dio korisnika smještenih u Domu za starije i nemoćne „Split“ kojima je dr. Šurjak, izabrana liječnica).

III. ANALIZA POSTUPANJA U OBJEKTU DOMA ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE „SPLIT“ U VEZI SA SUZBIJANJEM ŠIRENJA BOLESTI COVID-19

Ova analiza temelji se na Izvješću o provedenom inspekcijskom nadzoru u Domu za starije i nemoćne osobe „Split“ 10. travnja 2020. koje je izradio MDOMSP, Samostalni sektor za nadzor i predstavke i Izvješću o obavljenom zdravstveno-inspekcijskom nadzoru u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo (u daljnjem tekstu: NZJZ) Splitsko-dalmatinske županije 10. travnja 2020. koje je izradio MIZ, Samostalni sektor za inspekcije u zdravstvu, Služba zdravstvene inspekcije.

Postupanja Doma:

- Od 26. veljače stopiran je prijem novih korisnika.
- 27. veljače ravnatelj donesi Odluku o osnivanju Kriznog stožera u koji su imenovani osim ravnatelja, voditelji dislociranih objekta, voditelji Odjela i Stručne cjeline (11 članova).
- Posjete korisnicima zabranjene su od 27. veljače, a od 19. ožujka je zabranjen izlazak korisnicima iz Doma.
- Od 20. ožujka uvedena je zabrana dostave korisnicima prehrambenih i drugih artikala osim lijekova, dezinfekcijskih sredstava, zaštitnih maski i sl.
- 22. ožujka ravnatelj, slijedom naputka MDOMSP-a od 19. ožujka, donosi Odluku o organizaciji rada te se rad organizira u dvije skupine osoblja (skupina A i skupina B) koje se izmjenjuju svakih 14 dana, počevši od 23. ožujka.
- 22. ožujka donesena je nova Odluka kojom se Krizni stožer Doma sastaje svakog dana, a na njemu osim ravnatelja sudjeluju i svi voditelji Odjela.
- 23. ožujka korisnici su podijeljeni u 4 grupe kod korištenja restorana tijekom konzumiranja obroka, a korisnici stacionara obroke konzumiraju u svojim sobama.
- Osigurana je zaštitna oprema i dezinfekcijska sredstva.

- Odlučeno je da se korisniku koji se vrati iz bolnice, izmjeri temperatura, izvrši dezinfekcija tijela, a odjeća prosljedi u kupaonicu, a da korisnici koji odlaze na dijalizu, borave sami u sobama koje su najbliže izlazu te da im se svakodnevno mjeri temperatura i da koriste plastični pribor za jelo.
- Od 23. ožujka zaposlenici skidaju obuću u kojoj su došli i oblače drugu.
- 29. ožujka jedna korisnica imala je povišenu tjelesnu temperaturu. Radi se o korisnici koja se zbog frakture radiokarpalnog zgloba vratila iz bolnice 21. ožujka. Voditeljica Odjela za brigu o zdravlju korisnika Doma nazvala je epidemiološku službu, upućena je da tu korisnicu izolira te da izvršiti nadležnu obiteljsku liječnicu u svrhu što ranijeg pregleda i utvrđivanja zdravstvenog stanja; uz navedenu, još je jedna korisnica imala temperaturu.
- 30. ožujka obiteljska liječnica pregledala je korisnice, učinjene su laboratorijske pretrage krvi i urina i zaključeno je da se radi o urinoinfektu, prepisan im je antibiotik i drugi dan nisu više imale povišenu temperaturu.
- U razdoblju od 29. ožujka do 6. travnja po dvoje korisnika po danu dobivalo je povišenu tjelesnu temperaturu, koja je varirala i koja se pojavljivala i prestajala kod različitih korisnika u različitim intervalima, a što nije neuobičajeno za ovu korisničku skupinu. Zdravstveno stanje većine pacijenata nije se mijenjalo te su perzistirale kronične bolesti (urinarne infekcije i gastroezofagealni refluks). Tijekom navedenog razdoblja korisnici su bili pod liječničkim nadzorom te su im sukladno procjeni liječnika ordinirani antibiotici do početka sumnje u infekciju SARS CoV2.
- 6. travnja bilo je 19 korisnika s povišenom tjelesnom temperaturom te je kontaktiran epidemiolog iz NZJZ Splitsko-dalmatinske županije, koji je organizirao uzimanje brisa korisnika iz 10 različitih soba radi testiranja na gripu i COVID-19. Isti dan test na gripu je bio negativan.
- 7. travnja je utvrđeno da je svih 10 korisnika pozitivno na COVID-19 te je prema odluci epidemiologa učinjen premještaj svih 50 korisnika s II. kata u bolnicu kako bi se pristupilo dezinfekciji prostora i ostalim mjerama prema uputama epidemiologa.

Postupci nakon epidemiološke procjene u Domu od 7. travnja:

- Epidemiološka služba preuzima daljnje postupanje u Domu i donosi odluke o:
  - prijevozu svih korisnika s II. kata Doma u KBC Split
  - mjeri samoizolacije svih djelatnika Doma koji su pružali skrb korisnicima (zdravstveni i nezdravstveni) mjerenju tjelesne temperature svim korisnicima i djelatnicima u objektima u Vukovarskoj i Zenti i praćenju zdravstvenog stanja korisnika i djelatnika Doma na obje lokacije i vođenju pisanog traga o tome
  - mjeri samoizolacije obiteljske liječnice koja je bila u kontaktu s korisnicima

- zabrani komunikacije djelatnika između katova odnosno poštivanje naloženih mjera distance i korištenja zaštitne opreme
  - pojačanim mjerama dezinfekcije na svim odjelima Doma uz obvezno korištenje zaštitne opreme
  - testiranju svih djelatnika Doma, prioritarno onih s kliničkom slikom koja upućuje na infekciju SARS CoV2.
- 7. travnja u sklopu donesenih epidemioloških mjera koje je Dom trebao provesti nakon što je potvrđen SARS CoV2 kod pojedinih korisnika, između ostalih bilo je navedeno da je potrebno uputiti zahtjev ravnatelju Doma zdravlja Splitsko-dalmatinske županije da osigura zamjenu za obiteljsku liječnicu budući je ista otišla u samoizolaciju (po mogućnosti, po 2 liječnika za svaku lokaciju Doma). Zahtjev prema Domu zdravlja i Stožeru civilne zaštite uputila je usmeno ravnateljica NZJZ Splitsko-dalmatinske županije dana 8. travnja, a 9. travnja osigurana je zamjena od strane Doma zdravlja i to jednim liječnikom, a 10. travnja Stožer civilne zaštite je osigurao drugog liječnika.
  - 7. travnja u sklopu donesenih epidemioloških mjera koje je Dom trebao provesti nakon što je potvrđen SARS CoV2 kod pojedinih korisnika, između ostalih bilo je navedeno da se pomogne u edukaciji i nadzoru provedbe svih mjera dezinfekcije prema djelatnicima i korisnicima Doma. Edukacije su održane 7. i 9. travnja (organizirali KBC Split i NZJZ Splitsko-dalmatinske županije). 8. i 9. travnja obavljani su ponovljeni epidemiološki izvidi, provedena protuepidemijska dezinfekcija od nadležne službe NZJZ i nastavljeno testiranje djelatnika.
  - 9. travnja župan Splitsko-dalmatinske županije Blaženko Boban, imenovao je mr. Helenu Bandalović, zamjenicu pročelnika zdravstva Povjerenicom u Domu.

Radi daljnjeg funkcioniranja, na ispomoć u Dom su raspoređeni sljedeći djelatnici:

- 7 medicinskih sestara iz Doma zdravlja Splitsko-dalmatinske županije
- 7 medicinskih sestara iz NZJZ Splitsko-dalmatinske županije
- 7 njegovateljica od 12. travnja do 25. travnja iz Centra za odgoj i obrazovanje „Juraj Bonači“ Split
- 6 medicinskih sestara iz Centra za odgoj i obrazovanje „Juraj Bonači“ Split i 2 medicinske sestre iz Centra za odgoj i obrazovanje „Slava Raškaj“ Split od 14. travnja do 25. travnja, osim 1 medicinske sestre i 1 medicinskog tehničara kojima je ranije prestao nalog o radu zbog odlaska na bolovanje i prisutne kronične bolesti.

IV. ZAKLJUČAK

1. Kriza izazvana epidemijom bolesti COVID-19 novo je stanje za koje (u svjetskim razmjerima) nitko nije imao gotovog recepta, već su svi tražili svoj put vodeći računa o specifičnostima svoje sredine.
2. Dosadašnje iskustvo u Hrvatskoj je pokazalo da je borba s virusom, pored ostalog, tražila pojačanu budnost, disciplinu, brze reakcije i prilagodbu na nove okolnosti.
3. Kriza izazvana epidemijom bolesti COVID-19 novo je stanje s kojim se cijeli svijet suočio prvi puta i sve službe (nadležna ministarstva, nacionalni i županijski krizni stožeri, Hrvatski zavod za javno zdravstvo i županijski zavodi za javno zdravstvo, drugi akteri) su prilagođavali odluke, mjere i naputke razvoju situacije i novonastalim okolnostima.
4. Korisnici domova za starije i nemoćne su u sve većem broju vrlo visoke životne dobi, s brojnim komorbiditetom. Zbog toga nije uvijek lako utvrditi što je uzrokovalo promjenu njihovog zdravstvenog stanja ili primjerice, povišenu temperaturu.
5. U domovima za starije i nemoćne osobe, zbog niza specifičnosti korisnika, za sprječavanje ulaska zaraze u dom bila je nužna ekstremna disciplina svih (i djelatnika i korisnika) u pridržavanju uputa o postupanju u procesima koji se odvijaju u domu, a kojih su se pridržavali radnici i korisnici u Domu za starije i nemoćne osobe „Split“.
6. Od samih početaka izbijanja epidemije Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku kontinuirano je kupovalo dostupnu opremu (maske i dezinficijense) te ih dostavljalo državnim, decentraliziranim domovima i pružateljima usluga smještaja i organiziranog stanovanja s kojima Ministarstvo ima sklopljen ugovor o suradnji.
7. Tijekom inspekcijskog nadzora utvrđeno je da je Dom za starije i nemoćne osobe Split postupao sukladno uputama i preporukama svih nadležnih tijela (Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Ministarstva zdravstva, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije, Nacionalnog i Županijskog stožera civilne zaštite), a obiteljska liječnica je bila svakodnevno u Domu za starije i nemoćne osobe „Split“, osim vikendom, te je bila upoznata sa stanjem korisnika.

8. U postupanju zdravstvenih i drugih djelatnika Doma za starije i nemoćne osobe „Split“ nije bilo nepravilnosti i propusta, korisnici su bili primjereno zbrinuti, a vezano uz njihovo zdravstveno stanje, odnosno njihove primarne dijagnoze zbog kojih su mogli imati takve simptome.
9. U postupanju izabrane liječnice opće/obiteljske medicine nije bilo propusta obzirom da je odmah nakon postavljanja sumnje na infekciju COVID-19, bolest uzrokovanu koronavirusom SARS-CoV-2, postupila sukladno uputama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
10. U postupanju zdravstvenih radnika Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije prema korisnicima i djelatnicima Doma za starije i nemoćne osobe Split nije bilo nepravilnosti i propusta, obzirom da su žurno poduzeli i proveli sve potrebne epidemiološke mjere na temelju obavljenih epidemioloških izvada te nakon potvrde SARS CoV 2 infekcije kod pojedinih korisnika.

Zagreb, 30. travnja 2020. godine

Ministarstvo za demografiju, obitelj,
mlade i socijalnu politiku

izv. prof. dr. sc. Vesna Bedeković, ministrica

Ministarstvo zdravstva

izv. prof. dr. sc. Vili Beroš, dr. med., ministar